

dermed fulgte, der bleve forklarede paa forskjellig Maade, gjøre, at jeg vil oplyse efter Kjøbekontrakten, at det ingenlunde er givet, at Staten vil faae nogenstomhelst Myndighed over Kirken i Fremtiden. Der staar i Kontrakten, at Kirken vil efter Kjøberens og hans Enkes Død falde tilbage til Staten som dens Eiendom, men der staar tillige, at Kjøberen eller hans Kone, hvis hun overlever ham, har Dispositionsret over Kirkens Afbenyttelse i deres levende Live. Naar de ere døde, skal den hensalde til Staten, for saa vidt — og det er det, der ikke er lagt Mærke til — der ikke ved deres Død findes en Disposition af dem, der er tiltraadt af Finantsministeren, som bestemmer en anden Benyttelse af Kirken. Det Punkt er altsaa undgaaet Opmærksomheden ved den foregaaende Behandling, at der efter Statsraad Lietgens eller hans efterlevende Enkes Død kan findes i deres Chatol en Bestemmelse for Kirkens Afbenyttelse i al Fremtid, stadfæstet af Finantsministeren, og, hvis dette finder Sted, vil Staten aldrig komme i nogenstomhelst saadan Besiddelse af Kirken, at den kan raade over dens Afbenyttelse. Naar man nu har set, hvor udstrakt en Myndighed vore Ministre tro at have ved saadanne Veiligheder, ligger det nær at tro, at der ikke kan være nogen stor Vanisfeligghed forbundet med at faae en Finantsminister til at stadfæste et saadant Forslag, der kan ligge parat efter Kjøberens og hans Enkes Død, og som bestemmer Kirkens Anvendelse til en ganske anden Brug. Og jeg vil gaa noget videre, jeg vil sige, at efter som man ser, hvorledes slige Ting foregaa, er det ikke utroligt, at Statsraad Lietgen allerede har en Dispositionsret over Kirken efter sin Død liggende i sit Chatol, stadfæstet af Finantsministeren. Hvis det ikke bliver benegtet, at der allerede er givet en saadan Stadfæstelse paa en Anvendelse af Kirken efter de Vedkommendes Død, saa har jeg Ret til at tro, at det er saaledes, saa har jeg Ret til at tro, at der allerede er en saadan Bestemmelse med vedkommende Finantsministers Tilslutning om, at Kirken kan anvendes efter Vedkommendes Død til en ganske anden Brug. Men naar det er Tilfældet, ser jeg ikke, hvorledes man vil bygge noget Forsvar op paa en hel Del af de Grunde, der ere ansførte af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad) under Sagens 1ste Behandling. Der kan altsaa træffes en Disposition, som gjør, at Staten ikke faar nogen Myndighed over Kirkens Benyttelse, og der kan allerede være truffet en saadan Afgjørelse. Dette tror jeg mig forpligtet til at fremdrage, da de andre ærede Vedkommende ikke have fremdraget det, og jeg fremdrager det som et Moment mere, der skal bevise, at det, at man har paastaet, at Staten har vundet ved denne Transaktion, er noget aldeles Uholdbart, Noget, der ikke betyder det Allermindste.

Ordføreren for Forslagsstillerne

(Alberti): Den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad) syntes at lade sig meget paavirke af det Personlige i denne Sag, baade af den personlige Storhed, som han tillægger de afgaaede trende Ministre, og af den politiske Eidenhed, som han er saa tilbøjelig til at tillægge sine Modstandere. Det Sidste tager jeg mig saare let, og den Slags Affærdigheder, hvori den ærede Rigsdagsmand søger sin Styrke, tror jeg ligesaa lidt afficerer mine Venner her i Thinget. Men jeg har en ganske anden Ofsættelse af Ministrenes Stilling. Jeg tager ikke Hensyn til den formodede Dygtighed, som der kan være hos dem, eller til hvad de ellers have udrettet. Jeg siger derimod, at, have de den store Dygtighed, og besidde de den Fædrelandskjerlighed, som skal udmærke dem frem for Andre, var det saa meget mere at vente af dem, at de overholdt Grundloven. Men det er det, som vi bebrejde dem, at de have tilsidefat Grundlovens Bestemmelse, som gaar ud paa, at Finantsloven skal overholdes. Da Spørgsmaalet om Ministeransvarligheden var for her i denne Sal første Gang, nemlig i den grundlovgivende Rigsforsamling, sagde en Mand, hvis Værd det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Rimestad) formodentlig vil vedkjende sig — det var Anders Sandø Rsted — at Ministeransvarlighedens Væsen var det, at Ministrene skulde bøde for de Beslutninger, hvorved de havde tilsidefat ikke blot Grundloven, men Lovene; til Lovene regner jeg Finantsloven, og det er den, som vi ville have en Prøve med, om den er overholdt af disse tre Mænd. — Ogsaa jeg har Tillid til Rigsretten, ogsaa jeg vedkjender mig den Forventning, at det er en upartisk Domstol, men upartisk det er Et, naar der er Tale om politiske Afgjørelser, og et Andet, naar der er Tale om privatretlige Afgjørelser. Rigsretten er indstiftet, fordi de Anklager, der udgaa fra Folkethinget, angaa politiske Sager, og jeg venter mig, at denne Sag vil blive bedømt i Rigsretten fra et politisk Standpunkt, jeg venter mig ikke, at den skal blive bedømt efter privatretlige Betragtninger. Den forrige Rigsret, som dømte den 28de eller 29de Februar 1856, var ogsaa en politisk Domstol. Den havde ogsaa Folkethinget ubetinget Tillid til og vi ansaa her i Folkethinget i Mars 1855, da vi besluttede Anklage mod de 7 Ministre, ogsaa den daværende Rigsret for at være en upartisk Domstol, til hvem vi med Frelighed henviste Rigsretsanklagen. Men skøndt denne Rigsretsanklage blev besluttet enstemmig, den blev i alt Fald besluttet af Thinget paa een Stemme nær, som var mod den — der var En, der ikke stemte — uagtet altsaa Folkethinget den Gang var saa godt som enigt om Rigsretsanklagen, og uagtet de, der da angave Tonen og havde Magten her i denne Sal, vare det ærede Kjøbenhavns 1ste Med-